

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
НЕВІДКЛАДНА ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В
ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 61**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **4**
Семестр: **осінній, весняний**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2027-2028**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів з оториноларингології**

Кафедра/підрозділ: **кафедра оториноларингології**, проспект Незалежності, будинок 13, 3-й поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Лупир Андрій Вікторович**,
email: av.lupyr@kntmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Moodle:

<http://distance.kntmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=234>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Клінічна дисципліна «Невідкладна оториноларингологічна допомога в практиці лікаря-стоматолога» вивчає морфологію, фізіологію та патологію верхніх дихальних шляхів та вуха. Займається діагностикою та лікуванням як гострих так і хронічних захворювань ЛОР органів та суміжних з ними ділянок. Більша частина цих патологічних станів потребує хірургічного втручання: на вусі, в порожнині носа, на при носових пазухах, у глотці, гортані та трахеї. Широко використовується ендоскопічні методи дослідження та лікування захворювань ЛОР органів. Велика кількість операцій та маніпуляцій, зокрема на вусі та гортані, виконуються за допомогою операційного мікроскопа.

МЕТА КУРСУ: вивчення й засвоєння теоретичних і практичних питань оториноларингології, ознайомлення з питомою вагою захворювань ЛОР-органів в загальній патології, зі значенням своєчасного виявлення й усунення захворювань вуха, горла й носа в профілактиці загальної захворюваності та оздоровленні населення, із принципами й методами диспансерної роботи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: вивчення етіології, патогенезу, типів перебігу та клінічних проявів захворювань ЛОР органів, визначення попереднього діагнозу, тактики ведення пацієнтів, використання методів профілактики при захворюваннях ЛОР органів

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій

Немає

Перелік тем практичних занять (20 год.):

1. Диференційна діагностика невідкладних станів при захворюваннях ЛОР органів в практиці лікаря-стоматолога (травматичні ушкодження, сторонні тіла, носові кровотечі, стенози гортані, травми органів ший).
2. Особливості надання невідкладної оториноларингологічної допомоги при війсьній травмі. Мінно-вибухова травма вуха (акубаротравма), верхніх дихальних шляхів, стравоходу, органів ший.

3. Видалення сторонніх тіл, сучасні методи зупинки носової кровотечі. Відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів, зупинка кровотечі при пошкодженнях судин шиї та алгоритм дій щодо надання ургентної допомоги.
4. Реконструктивно-відновлювальна реабілітація хворих на посттравматичні стани в наслідок ушкодження ЛОР органів (риносеptoластика, методи видалення синехій, пластика гортані, лікування стриктур стравоходу). Залік.

Перелік тем самостійної роботи (70 год):

1. Особливості діагностики, лікування та реабілітації хворих на посттравматичну ЛОР патологію суміжну з наслідками ушкоджень зубо-щелепної системи.
2. Гострі стенози гортані в практиці лікаря-стоматолога. Причини виникнення, невідкладна допомога та можливі її ускладнення.
3. Клінічна диференційна діагностика невідкладних оториноларингологічних станів у стоматологічній практиці.
4. Написання реферату «Сучасні методи діагностики порушень слуху».
5. Написання реферату «Акубаротравма: діагностична лікувальна тактика, сучасні методи реабілітації».
6. Засвоєння методики та техніки виконання крікоконікотомії, трахеостомії.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попереднім узгодженням.

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, дебати.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Для компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування загальної навчальної діяльності (ЗНД).

Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою отримання заліку є відвідування усіх занять.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Невідкладні стани в оториноларингології. Лупир А.В., Журавльов А.С., Яценко М.І., Дьоміна Є.В. – Харків, 2020. – 124 с. посилання в репозитарії <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/26483>
2. Актуальні питання сучасної оториноларингології / Лупир А.В., Яценко М.І., Шушляпіна Н.О. - Харків: ХНМУ, 2022 - 194 с.
3. Курс лекцій з оториноларингології. Лупир А.В., Яценко М.І., Юревич Н.О., Шушляпіна Н.О., Калашник-Вакуленко Ю.М., Карчинський О.О., Дзиза А.В., Алексеєва В.В. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти 4-х курсів другого (магістерського) рівня за спеціальностями: «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», лікарів-інтернів, лікарів ото-ларингологів та лікарів загальної практики-сімейної медицини. – Харків: ХНМУ, 2023, 212 с.
4. Хронічний риносинусит. Клініка, діагностика, лікування. Лупир А.В., Шиян Д.М., Яценко М.І., Юревич Н.О., Шушляпіна Н.О., Калашник-Вакуленко Ю.М., Карчинський О.О., Дзиза А.В., Алексеєва В.В., Лупир М.В. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти 4-х курсів другого (магістерського) рівня за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», лікарів-інтернів, лікарів-отоларингологів та лікарів загальної практики – сімейної медицини. – Харків: ХНМУ, 2025, 133с.
5. Otorhinolaryngology: textbook / Yu.V. Mitin, Yu.V. Deyeva, Ya.Yu. Gomza et al. — 6th edition - All-Ukrainian specialized publishing house "Medicine", 2020, 264 (black and white) + 48 color inserts.
6. Al-Qahtani A Haidar H Larem A. Textbook of Clinical Otolaryngology. Cham: Springer; 2021. doi:10.1007/978

7. England, R.J., & Shamil, E. (Eds.). (2022). Scott-Brown's Essential Otorhinolaryngology: Head & Neck Surgery (1st ed.). CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781003175995>, 624 p.

Завідувач кафедри
оториноларингології,
д.мед.н., професор

Андрій ЛУПІР